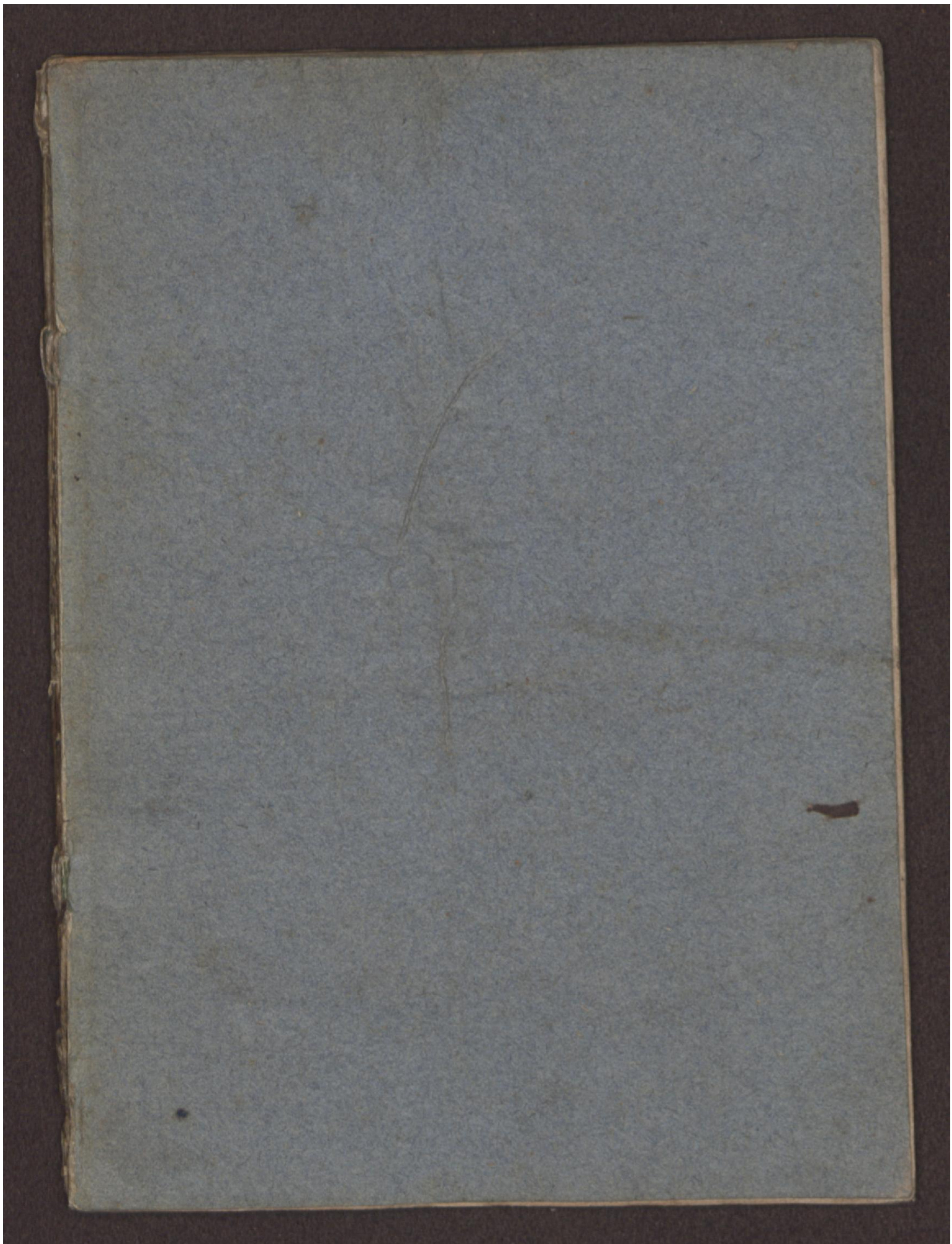
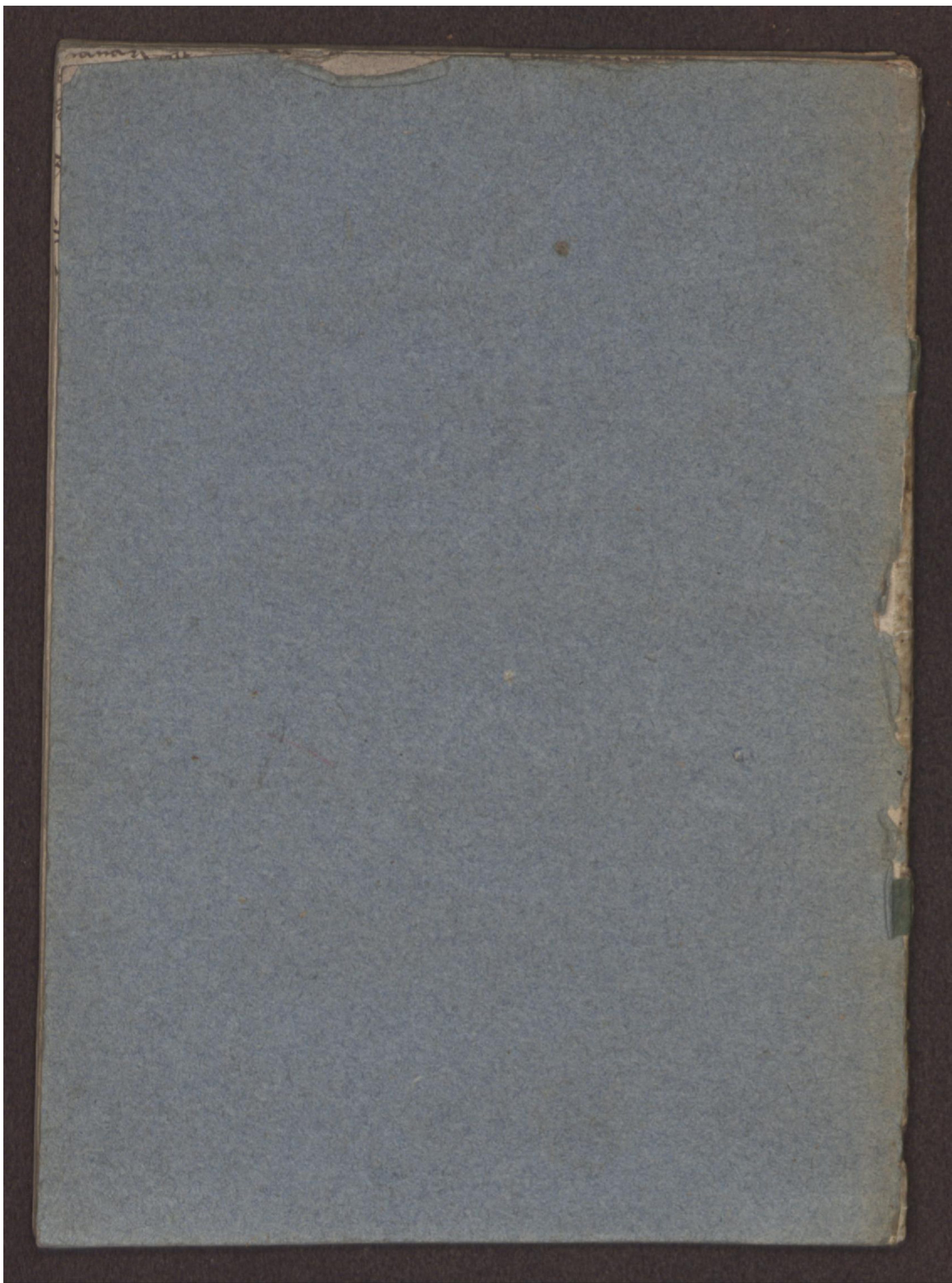
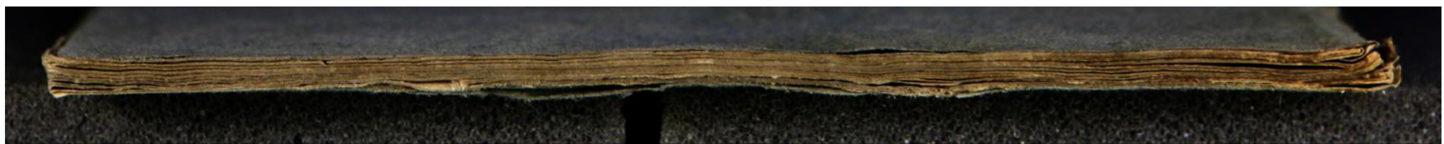

No 1179.

Latinū Ideo
ma magistri Laurentij
Coruini Nouoforensis
ab innumeris fere men
dis quib⁹ antehac scate
bat penitus exemptum

Impressum .·. 1519 .·. Rostochij.

Dulce nis amicitia
Dulce na monita. falsch wan mynth
Dulce ind admnal dyn

¶ Ad Lectorem.

Hic puer ignarus linguæ cupidusq; latinæ
Perlegat eloquii semina prima sui
Ad decus exculti verum sermonis iturus
Est opus assuescat verba latina loqui
Nam tenero quales didicit quis gutture voces
Annoso tales edit ab ore sonos
Vimine quæ recto surgens aboleuerit arbos
Erectum tollit pulchra sub astra caput
Florida sic ætas lepidis imbuta loquelis
Fatur mellifluis verba diserta modis

¶ Latinū ideoma Laurentij Corvini Nouoforensis/ et loquuntur imprimis scolares de libertate eis danda.

¶ Paulinus. Eurialus. Petronius

Quis hic scolarꝫ est/ quē huc veniētē cōspicor. Eurialus certe est/ heus heus euriale. Eurial. Quis me vult: Paul. Ades huc euriale. Eur. Quid me vis: Pau. Aliq̄d noui scio: qđ ⁊ te maiorē i modū delectabit. Eu. Ede si q̄d habes te vehemēter rogo. Pauli. Nisi mihi q̄ppiā nūc dederꝫ/ te vel breui esse datuꝝ ꝓmiseris nō edā. Eu. Quid tibi mō dem aut posthac me datuꝝ esse pollicear scio ꝑfecto nihil: si q̄d mihi esset darē hercle lubēs/ nūq̄d bñ meritꝰ sum de te/ hoc vt mihi diceres. Paul. Pro veteri amore erga me tuo id tibi memorabo/ sꝫ ne cui dixeris mihi vt spōdeas volo. Eu. Quid est eloq̄re mihi/ nulli ꝓrsus idē esse dicturū ꝓfiteor. Pau. Accepi nos hodie libertatē habituros. Eu. Nugas garris. Pau. vera loquor Eu. Nimiū libēter audio sermonē hūc tuū. saltē ꝟa narrares/ nihil mihi edepol foret iucūdiꝰ auditu. Pau. Si scires vnde id accepim dubitares minīe. Eur. A quo id accepisti mi pauline: dicito mihi te obsecro. Pau. A pāphilo q̄ vt ipse nosti magistro nrō vtiꝝ valde familiariter. Eurial. Credin sibi. Pau. qđ nō credā haud mihi mētitꝰ est vnq̄ꝫ. Eu.

Falsiloqu⁹ est/nā me sepenumero fefellit.Pau.Mirū/me
nūq̄ adhuc ludificatus est.Scin cur sibi crediderim.Eu.
Cur:Paul.Jd ne cui diceret magistrū prohibuisse aiebat.
Eu.Jā mihi apd te fides est/bn̄ est/ꝗ q̄d nos fcturi sum⁹
Pau.Abibo.Eu.Quorsū.Pau.Domū.Eu.Quid nego
tij tibi domi ē.Paul.Sūt mihi globli ī armario illos huc
ferā tecū vt ludā.Eu.Mane mane poti⁹.Pau.Quāobrē.
Euri.Tardiusculus es/priusq̄ reuerteris aliquot pegisse
mus ludos.Pau.Quid ais fatue/qui cū mihi ludēdū est
cū globuli me deficiūt.Eur.Eccū petroniū/is multos h͡z
in marsupio globulos/decē ꝛ octo vēdit ꝑ obulo:hos emē
to potius/lōgū nimis iter est ad patrias edes.Paul.Recte
quidē suades/sed nullus mihi obulus est.Jbo igitur:sed
ne abeas priusq̄ ad te venero/opꝑire me hic iā adero.Eur.
Opꝑiar/ꝗ quid cessas migrare:propera ire ꝛ reuertere q̄ pri
mū/en baccalari⁹ iā venit latinū expositur⁹ et remissiones
daturus/hic ego cū Petronio tantisꝑ manebo dū redieris
Petro.Quid hic nūc agimus:Eu.Que tu vis volo.Petr.
Sero fortasse redibit paulinus.Eur.Estimabat quidē se
mature satis esse affuturꝫ/ꝗ lōge eū sua fefellit opinio.Pe.
Ludamus interea tꝑis.Eur.vt lubet.Petr.Depone duos
globulos/totidē ipse ponā.Eu.Faciā ꝗ quis nostrū inci-
piet.Petr.Jncipe tu/ego sequar optime est heus tu.Euri.
Quid vis:Petr.Aspice q̄ bene tangā prime linee globulū
Euri.Quid te iactitas res ipsa indicabit quid possis.Pet.
Jā expiere quid valeā.Eu.ah ha he he neq̄o hercle ah ah
me risu meo moderari.Pet.Quid rides adeo:Eu.Eā ob
causā ꝙ prīe linee tetigisti globulū.Petr.Facile est irridere
quēpiā/ne ride nimiū te oro/caueto mihi ipse ridēdus ve-
nias/expꝛorā mō videā q̄tū tu artis habeas.Eur.sa vcolū
tuū tangā.Pe.Si videro credā.Eu.primū fateor ludū lu
crat⁹es:alterꝫ ꝓcul dubio nō lucrabere/ꝗ paulin⁹ iā redit/
opꝑiamur donec aduenerit/vt tres nrm̄ ludāt ꝑiter(vulga
re ꝓuerbiū est) quo numerosior sodalitas/eo maior felici

tas.Euria.Probe ais/id ⁊ mihi vehementer placet/dudū
optatus aduenis pauline/alterum iā ludum incepturi te
expectamus.Pau.Actū bene est/ludā vna vobiscū q̄ lubē
ter/multū mecū attuli globulorꝫ. Euri. Ob id q̄ sciuim⁹
te esse allaturū prestolati sumus minuā tibi numerū glo-
bulorꝫ. Pauli.Mihi forsitan sors magis arridebit q̄ tibi
Euri.Experiamur igitur vicissim vter nostrū sit melior/
sinite me ergo primū extorquere globulū. Petron.Sino/
hac lege vt te sequar. Paul.Non assentior secundus vt sis.
Petr.Cur non mi pauline:Pau.Rogas/an nescis nouis-
simū deteriores semper in ludo habere partes:Petro.Mo
rem mihi gere te iterū atq; iterū rogo.Pau.Non gerā:tā
mihi meū lucrū q̄ tuū tibi charū est. Petron.Fac amabo
Pau.Quid obtundis:semel dixi tibi me id non esse factu
rū/quid opus est multis: ⁊ ipse enim mauelim esse prim⁹
Vetus enī illud ⁊ populare verbū est/tunica pallio est pro
pior.Petro.Penitebit (crede mihi) penitebit te plurimum
ꝙ mihi pro hac dūtaxat vice nō fueris subsecut⁹/ ego etiā
tibi posthac nulla in re auscultabo.Pau.Fac vt lubet.Pe-
tro.Vltimus ne fias lucro bene circūspicito.Pauli. Quid
ad te:si quicpiā perdidero/ nihil tibi penitus damni inde
accidere poterit.Petr.Recordare saltem quid tibi dixerim
Incipe Euriale.Euria.Duos hercle pariter tetigi.Petro.
Nō duos.Euri.Nō vides e loco ambos esse amotos:Pet.
Ventorꝫ spiramine amoti sunt/non tactu tuo.Euria. Fa
teare verū pauline vidistin:Pau.Fateor vidi.Petro.q̄ fal
sus es.Pau.Sic est.Petr.Quid ais nugator:censes ne me
tecū esse.Euri.Tace modo tace sat habes litigij ꝓ vno glo
bulo/aperi oculos ⁊ perspice sane iā tertiū tangam.Petro.
Reris me esse daturū tibi hunc:Euri.Quid ni/nā pauli
nus mihi testis est ꝙ lucratus sum.Petr.Mihi eque ac si-
bi credendū est.Euri.Quid tu vis facere. Petro.Vnū quē
tetigisti vt obserues/alterū vero vt deponas.Euria.Rur-
sus deponā/male sanus essem id si facerem.Petro.Nisi se

ceris auferā tibi oīs. Euri. Vnū etiā mihi vt auferas ca-
ueto cū tuo magno malo. Petr. Minarꝫ/ quid mihi factu
rus es furcifer si abstulero: me forsitā dabis neci/ nō neca
me hodie/ ī crastinū vsqꝫ mihi vitā vt faueas te etiā atqꝫ ēt
per clementissimū oro deū. Eur. Noli me lacessere tibi sua
deo. Petr. Sine me adhuc pauxillū viuere. Euri. Iterum
te moneo molestus ne sis. Petr. Inhibebis forsan ne qdq̄
eloquar. Euri. Nisi tacueris cohibebo tibi os impudens.
Pet. Si aliqd habes audacie digito me parū ꝓtāgito mi-
ser. Eu. Qua me causa verberas: Petr. Qr mihi libitū est:
ex merito etiā tuo. Eur. Ohe hey/ memēto hui⁹ facti te pe-
nitebit. Petr. Iā lachrimas omniū audacissime/ siccie mi-
hi os cohibuisti/ adsitis iuuenes adsitꝫ ancilla lachrimat.
Pau. Id ne pudet te ꝙ tā cito luges/ siste lachrimas. Eur.
Venito vna mecū ad Baccalaureū/ q̄ posteaq̄ rē sibi om
nē (vt acta est) narrauerimus/ virgis eū cedet. Petr. Ite in
malā crucē/ sꝫ mihi ꝑsuadeo baccalariū (qui me plurimū
& dilexit semp & amauit) nō esse factuꝝ oīa ꝑ arbitratu ve
stro/ esto me accusaueritis/ quo me pacto excusē noui opti
me/ nūc domū eo/ ibidē dū hec mēoria exciderit mansu⁹
vos ite accusatū ite/ parui enim facio delationem vestram

¶ Eurial. Paul. Bacca. Custos

Erudite baccalarie saluete. Bac. Ohe Euriale qd fles/ qd
dolet tibi. Euri. Paucis vos alloqr mihi fauete q̄so. Bac.
Audacter qd vis dicito. Eur. Me nimis duriter eē ꝑcussū
vobis conqror. Bac. Percussum/ a quo te hortor dic mihi
Eur. a petronio. Bac. Qñ. Eu. Mō. Bac. Quā ob causā
Eur. Preterit me hercle. Bacca. Nihil molestie sibi feceras.
Eur. Nihil ꝓrsus. Bac. Haud equidē credo. Euri. Testis
est mihi Paulin⁹ qui an ipsum aliq̄ molestia affecerim vi
dit optume. Bac. Vidistin pauline. Pauli. ꝓdocte baccala
rie vidi. Bac. Sꝫ vbi is est. Eur. Abiuit. Bac. Exploratū
ne tibi est quo gressum tulerit. Euri. Domi eū esse existio.

Paul. Domi illum repertum iri arbitror/nam dum sibi vobiscũ minarer ad patrios lares sese inquit eẽ ituꝝ. Bac. Heus adolescens tu ne custos es: Custos. Colende baccalarie sum/quid me vultis. Bacca. Petronij parentes nostin Custos. Noui optime. Bacca. Nostin etiam vbi habitant Custos. Ad macellum qua itur ad odere plateam. Bacca. Recte ais/eo cursita/viso an petronius domi sit/ ꝙ si cuz offenderis accerse: ⁊ euestigio ad me vt veniat sibi nomine meo dicito. Custos. Faciam vt iubetis. Bac. Vt rationem habere possis vbi me locorũ conuenies/ templũ ingredior tu hic mane/⁊ dum petroniꝰ aderit mihi continuo vt narres te hortor. Euri. Oro atqꝫ obsecro vos nolite abire/paululum more non sit vobis molestum/ spero equidem illũ per vos accersitum iam nunc esse affuturum. Bacc. Non quod ipse velis me facere oportebit/tui ne iuris sum fatue Pauli. Cohibe linguam eurialem: ⁊ ne tibi succenseat caueto sine ipsum abire/mos sibi gerendus est. Eurialꝰ. Sed vereor illum dum aduenerit ⁊ baccalarium hic non offenderit rursus abscessurum. Pauli. Hoccine times. Eur. Istuc Paul. Est mihi vtiqꝫ vitium vt illum custode adductum detineam/sed eccum video: abi cito/accerse baccalarium. Euria. Eo propere/tu da operam ne aufugiat. Pau. Abi intro petroni/baccalarius iam aderit/ eamus nos quoqꝫ intro custos. Petro. Quid ni ingrediar. Paulin. Non sit tibi saltem mora longa/sentisces confestim. Petroni. Mẽs mea mihi hoc presagiebat/metuo edepol mihi esse venturum aliquid maximi mali. Paulinus. Quid cessas ire intro. Petro. Audacter imperato faciam quid voles/q̃d magis me vis facere precipito. Pauli. proterue quidem loqueris/sed eccum baccalariũ video/ progrediꝫ ex tẽplo foras. Pet. Esto veniat/nusq̃ fugiam. Bacc. Que te mala crux agitat scelesté/ qua fiducia ausus fuisti curialũ verberare/ nunquid memoria tenes/ ꝙ priusq̃ libertatem vobis dedi vetuerim/ne quis alteri non facto solum/verumetiam

net verbo aliqd molestie iniurieve faceret/meministin hortaminis mei. Petr. Charissime dñe baccalarie memini quidem/sed falsa memorat Eurialus/ nullo quippe eum digito attigi. Bacca. Negas. Petr. Nego hercle verum ꝛ ꝑ Jouem iuro me sibi nil prorsus fecisse/sed ipse me falso sempꝛ compellat nomine/asellūqꝫ vocat. Pauli. Ah ne nega multis equidem perspectū est quid mecū egeris. Petro. Non negem cū nihil tibi mali vnq̄ fecerim. Eu. Verbis audio cōfidis te impune esse euasurū/digito fateor vno me nō contigisti/ verū pugno me vehementer percussisti vt mihi dētes pene exciderint. Bacca. Hem nouas rursus me presente incipitis lites/litigare nolo ego/vos nil verbis opus est edissere Euriale quo te percussit. Euria. Ad malam hanc dexteram. Bacca. Mage profecto rubet q̄ leua intumuit quoqꝫ parumper/vidit ne quispiam. Euri. Paulinꝰ vidit Petron. perchare baccalarie non adhibete fidem paulino/maximopere vos rogo atqꝫ oro/odit me plurimum/ꝛ q̄c quid culpe ipse committit in me conijcit. Bac. Siccine est: Petro. Sic est. Baccalarius. Nū plurimi aderant. Euria. Complures. Bacc. Illos mihi adduci volo/vt quid factū sit eorum confessione intelligam. Euri. Nise tu itidem ludo interfueras. Bac. Nise. Nisus. Adsum. Bacc. perge dicere verum/ si falsa dixeris excruciabere virgis in modum mirum. Nisus. Que vidi dicam omnia. Baccal. Loquere mihi/vidistin ꝙ eum verberauit. Nisus. vidi. Bac. Quapropter. Ni. Quid cause fuerit non queo cōminisci/ ꝟ hoc qꝺ testificatus sum ꝓfiteor vidi/ꝛ dū eū afflictasset pleriqꝫ om̄s confluxerant acciti alta voce petronij clamātis adsitis iuuenes adsitis/eurialus eiulat. Bac. Quid tū postea. Ni. preterit me/nam hinc abij. Bacc. Audistin hec inique: satis iā testimonij et signoꝝ habeo/ affer virgas custos/ꝛ has quidē lētas/nā que arent prosiliūt cito. Petr. Charissime dñe baccalarie ignoscite mihi ꝑ pientissimum vos oro deū hei ignoscite/si qd imprudēs deliqui posthac nō faciā

Bac. Ignoscã/plenus malicie es: ergo noui te optime oim edepol es ĩiquissim⁹/trahat/vos corripite eũ pedibus/ꝛ tenete duriter. Petroni⁹. Hoi hei hoi hei o dilectissime Baccalarie/ parcius me corrigite vos maiorẽ in moduz rogo/ hoi hey parcius me corrigite. Bac. Surge mõ et abi malã in rẽ/si olim ꝑcepero ꝙ quẽpiã leseris/nõ mõ femur sed et dorsum tuũ virgis despoliabo. Eur. O nimis factũ bene.

¶ Julian⁹. Marcell⁹/frẽs. Bacc.

Quis me scolaris est hodie infelix magis q̃cquid globulorꝫ pridie lucratus suz/id totũ vna ferme hora amisi/ ꝓh pudor est ſʒ tu perchare frater fer mihi opem. Mar. Quid optas ex me. Ju. Sex mihi dũtaxat da globulos/naz illis confido me quos ꝑdidi omnes denuo esse lucraturum. Mar. Et me globuli eque ac te nunc deficiunt. Juli. Sis mihi auxilio si potes te iterum rogo. Mar. Nihil presidij abs me habere potes frater. Jul. Me miserũ ꝛ infortunatũ hodie hominem/ cõcedã ergo domũ sitio enim nimiũ. Mar. Et mihi fauces arent pre siti: edere tamen mauelim q̃ȝ bibere. Ju. Sequere me igitur germane/et qđ edamus ꝛ bibamus offendemus proculdubio. Mar. I pre sequar sed mihi in mẽtẽ venit ꝙ baccalarius serio vetuit: ne quis de cemiterio absc ederet/mos sibi geratur oportet/ ipse nosti ꝙ nemini parcit/incõmodi si quid tibi inde euenerit id non erit culpa mea. Juli. Probe quidẽ id narras adibo eũ sed vbi eũ cõueniã nescius sum. Mar. In scolis ipsũ reperies/en foris crepuit nil ambigo q̃n exeat foras. Jul. Ibo visũ/sed certe ipsus est/tu hic prestolare. Mar. prestolabor ſʒ mei etiã vt memieris te rogo. Jul. Cõsensu vestro domũ cũ fratre vt ambulẽ vos magnopeꝫ q̃so. Bac. Mane fugitiue mane nõ sinã vos abire/data est vobis libertas ludẽdi/nõ vt ad patriũ vos larẽ conferatis/verũ hic inter ludẽdũ latina verba loqueremini. Julia. Latina sempꝫ famur. Bac. Quid rei est ꝙ domũ ire properatis. Juli. Sitimus

admodū. Bac. Nõ credo in vobis tā magnā esse sitim quin ad pulsum vsqz vesperarum abstineatis. Julia. Non queso certe me tēperare. Bac. Quid tibi dixeriz audisti mane. Juli. Ehei fauete nobis charissime baccalarie/fauete vos etiā atqz etiā rogo. Bacc. Ite: sed hijs legibus/vt dū sitim deposueritis ꝯtinuo reuertamini. Julia. Reuertemur ocius. Mar. Obtinuisti veniam abeundi. Julia. Difficulter licz obtinui/tamen hoc pacto vt repetamus scolas ꝙprimum. Mar. Curramus hinc propere/vt domi aliquantisper remoremur. Julia. Fiat verū ipse esurio auide. Mar. Tanta in me fames est/ vt intestina dudū mihi immurmurēt metuo nos nihil cibi esse inuenturos. Julia. Spero nec cibum neqz potū nobis defuturum/mater saltem domi sit. Mar. Quid si abijsset aliorsum. Julian. Soror anna clauem habet ad penum ⁊ cellam vinariā. Mar. Nec germanā domi esse censeo / nam bubulam carnem emptura vt ad cenā torreatur ad macellū forsitan iuit. Juli. Male me solaris frater/esto oēs abierunt: pane ⁊ caseo contentus ero armariū cultello aperiā/ tenuis aūt potus non deerit: sed apertas nostras edes cōspicor/domi certe sunt/quid cessamus currere: eccam sororem in limine paruulam/ properare modo. Mar. Videor mihi videre genitricem nostraz. Julia. Optume/ arbitror pro voto nostro responsura esse omnia. Marcellus. Faxit deus.

Mgr. Baccala. Paulinus. Lētulus.

Magist. Baccalarie. Bac. Magister/quid a me vultis vobis fieri. Ma. Vbi nam Lentulus lanij filius euagat: in isto scolastico cetu ipsum nusꝙ̄ video. Baccal. Nec ipse vbi locorū sit scio/hodie mihi visus non est: timeo ꝙ nondum experrectus dormiat. Mag. Hem ipsum tātisp dormire arbitramini cū sol iādudū illuxerit/adeon somnolētus est: Bacc. Immo equidē arbitror/nā indies tarde venit ad declinationē. Magi. Id non possum non vehementer

improbare: genitor suus vir sane optimus (quo etiā mul
tos iam annos familiarissime semper vsus suz) me roga-
uit vt commonefacerem vos vt tm̄ cum eius gnato facere
tis ne daretur neglectui/ se quoqȝ vobis plus preciȝ datuȝ
esse spopondit. Bac. Darem quidem operam lubens/ sed
genitrix sua eum domi detinet: nec vllo die ipsum ante so
lis ortum surgere sinit. Mag. Vetus hoc vitium est quod
non Vratislauie solum/ verūetiam alibi terrarum cōmit
titur/ vtpote ꝙ preclare indolis pueri sepenumero matruȝ
deperiunt blādicijs/ adeo vt non modo nihil opere faciūt
in litterarum inquisitione/ sed nec earum sunt cupidi/ eo
fit vt raro docti sub patrio lare educantur liberi/ dum pre
sertim molli matronarum fouētur amplexu / ab animo
meo nondum excidit illud Platonis in septima epl'a ad
amicos ꝛ propinquos Dionis sic scribētis. Nemo omniū
qui sub celo sunt (si in huiusmodi errore ab adolescentia
nutriatur) q̄uis natura mirabilis sit/ [illegible] tamē pru-
dens euadet. Bac. Probe quidem dicitis/ sed hunc inuete-
ratum errorem nulla vnq̄ abolebit etas. Mag. Error iste
mulierum venit ingenio/ quem tūc posthabituri sunt qn̄
polus in terram decidet/ quapropter missa faciamus hec.
Agite experiamur an e strato surrexit: heus pauline. Pau
li. Venerabilis magister quid me vultis facere. Ma. Len-
tuli parentes vbi habitant nostin: Paul. Non noui. Ma.
Scin carnariū. Pau. Optime. Mag. Abi cito per has no-
bis vicinas lanienas ꝛ domum que pistori est proxima in-
gredere/ cūqȝ tibi eo peruentum fuerit/ parētibus suis no-
mine meo prosperum diem dicito. Deinde roga vbi coruȝ
sit gnatus/ quid agat/ quā etiam ob causam hodie scolas
non petiuerit. Pau. Faciam vt iubetis. Magis. Vos vero
baccalarie si vobis illum adduxerit me certiorem facite/ tē
plum subeo. Pau. Heus heus. Ancil. Ecquis illic est: Pau
li. Aperite mihi absqȝ mora. Ancil. Quis nostras fores tu-
multu aut sonitu pulsat/ sanus ne es/ vis ne cardines cuȝ

foribus infringere: Pau. Heus heus aperite. Ancil. Operi-
re paulum donec deposuero pessulum/ que te insanie agi-
tant fatue ꝙ tam importunus pulsas: Pau. Saluete/ no-
lite succensere/ me mei magistri iussa exequi oportet cito/
est ne hospes domi vł hospita: Ancill. Quid tibi vnqȝ fuit
aut nunc est cum illis negotij: Pauli. Perlubet eos paucis
alloqui magistri mei precepto. Ancilla. Hospes bouē ma-
cturatus iuit ad macellum/ hospitam in templo diue Ka
tharine offendes reor/ nam eo se iturā esse dixit. Pauli. Et
quorsum iuit Lentulus. Ancilla. Eho de Lentulo rogas/
dormit. Pau. Solet ne dormire tādiu: Ancil. Js sibi mos
est quotidie ad summū vsqȝ cubare meridiē. Paul. Eiꝰ mi-
hi cubiculū indicate vos rogo. Ancil. Ascende gradū hunc
a leua videbis armariū (qd penes est hostiolū) solue pessu
lū ⁊ intra. Paul. Eho Lentule dormis/ non audis: Lentu
le surge/ lentule surge: stertit certe adhuc stertit. Lent. Quis
me vocat/ quis me nominat: Pau. Rectoris iussu ad te ve
nio scolas vt mecū petas. Len. Serio id ne dicis. Pau. Se-
rio inqȝ. Len. O mi pauline/ succēset ne magister plurimū
Pau. Non satis exploratum habeo an tibi succēseat vehe-
menter: sed hoc tibi persuade ꝙ non eque nimis fert istam
tuā somnolentiā. Len. Credo tibi istoc. Nunquid etiaȝ mi-
hi minatus est. Paul. Non hercle. Lent. Paueo intus/ dor-
miens enim somniaui id mali/ quid mihi faciendū sua-
des. Pau. Vna mecū vt continuo ambules/ qd si nō fecerꝭ
magistrū magna afficies ira in tuū maximū malū. Len.
J pre ⁊ me e uestigio esse venturū dicito. Pau. Sine te nusqȝ
eo/ indue camisiam ⁊ tunicā. Lent. Accipe palliolum meū
⁊ descende. Paul. Tu me sequere. Len. Aquā interea funde
in peluim vt lauer. Pau. Faciā saltem/ ne demoreris diu.
Len. Jam sequor te/ est ne tibi pecten. Paul. Est. Lent. Lin
que hic vt plumas depectem. Pauli. Cape tibi eum hei tar
dus es nimis. Lentu. Eamus. Pauli. Num illotus ibis.
Len. In cubiculo pauculū aque repperi/ hac me laui/ pal

liolum da in collū id vt conijciam/ pergamus hinc: dico tibi Pauline ꝙ mihi in modū mirū timeo.Pauli.Ne formida.Lentu.Totus intremisco.Pau.Quid adeo extimescis/dic te non libenter obdormiuisse/ ꝛ posthac mane ad scolas semper esse vēturū/nil dubito quin tibi pro hac vice ignoscet.Len.Probe cōsulis Pauline/vtinam mihi crederet.Pau.Credet proculdubio. Baccal.Eccum video/tu Pauline abi ꝛ magistro Lētuli presentiam narrato: tu vero tantisper dum Rector aduenerit hic sede. Magis.Eho Lentule/que res te tam mane ad scolas ire compulerit:nō possum non vehementer admirari/aurora nondū in celo rubescit/et tu iam tanta auiditate doctrinā hauris.O mirum huius pueri ī bonas artes ardorem. O laudabilē tā studiosi scolaris consuetudinem/hoccine tuum studiū est nō priusquā sol medium iam axem attigerit e strato surgere/rebar te omniū ignauissime iamdudū vna cū alijs declinationi interfuisse/verū cum de te rogarem solus in tāto conuentu aberas.O iners omniū pigerrime:baccalariꝰ etiam ait te raram in actu matutino esse auem/ quid existimas stolidissime te aliud ex tā longo somno preter mētis hebetudinē esse deportaturū/ nimio enim somno corpꝰ macrescit/sensus hebetantur/stomachus fluore tentatur/ ꝛ caput et cerebrū grauantur. Temperatus vero membra corporis diurno ministerio grauata a lassitudine subleuat/ stomachi calorem auget/aluū purgat.Quare nihil mirū ꝙ tam pingui et obdurato sis puer ingenio:quid fles:memineris velim te non ad soporem esse progenitum/proch pudor florentioris etatis tempus omne pigra dormitatione deducis/ipseqꝫ somno peris/ penitebit te istiusmodi ignauie.nam quanti sit sapere non accipis modo. Verū posteaquā grandior eris natu/ admonitionis mee crebro etiaꝫ gemitu ꝛ longa penitudine recordabere/ cū presertim videbis hosce qui te diligentiores extiterūt in clarissimos euasisse viros/et ab indocta plebe tāquā patrie lumīa coli ꝛ ob⸗

seruari/te quoqȝ rerum ignarum in indocti vulgi contio-
ne constitutum floccipendi. Preterea quo plus glorie ⁊ lau
dis illos habere parentibus quoqȝ suis attulisse perspexe-
ris/ eo plus etiam tristitie ⁊ penitudinis concipies/ te nec
amicis/nec cognatis solamini ⁊ ornamento fuisse/me sal
tem miseret patris tui ⁊ matris honestissime femine/cum
quibus mihi summa necessitudo intercedit/ dies noctesqȝ
tuo student commodo/nihilqȝ gratius eis fore scio ꝙ tuā
in liberalibus artibus educationem quatenus abs te vni
co eorum gnato/non nihil haberent honoris magnam se
nectutis sue nutricem. Sed quid multꝫ moror/pectus qđ
magna nimis obstinatiōe obduruit/ nullis prorsus mol
lescit amicis hortaminibus. Lent. Venerabilis dn̄e magi-
ster fateor quidē me superioribus illis diebus paululū ar-
doris erga egregias artes habuisse/sed iam me diligentio
rem fore promitto/iussa vestra capessam et ꝙ diligentissi-
me exequi curabo. Baccalariorū quoqȝ preceptis parebo/
vnū hoc mihi ignoscite/venerabilitatem vestrā per vltra-
mundanum oro deū. Mag. Iāpridē te plus opere esse ha
biturū spopondisti/sed me verbis semper fefellisti hactenꝰ
fiduciā tuam fortasse omnē (vt pleriqȝ omnes faciunt di-
uitum liberi) in parētū diuitijs collocasti. Satqȝ tibi pro
huius vite statu esse reris dū tu vnicus tante opulentie he
res ab inerudito vulgo (quod opulētū quemqȝ honorat)
venerabere/falleris edepol falleris stultissime puer. Nemo
enim ob diuitiarum copiam merito honorandus venit/
ꝙ si ignobilis plebs more suo te nō scientia sed ere locuple
tez colit ⁊ obseruat/opes tuas ammirari videbitur (quod
turpissimū esse scribit ille Atheniensis Academie princeps
Plato in epistola ad Dionisium Siracusanum.) Si ve-
ro doctus et sapiens (quod minime arbitror) tibi rerum
ignaro aliquid honoris opū gratia exhibuerit/vtriqȝ erit
infamia/tibi quidem/qꝛ nihil dignum reuerētia in te ha
bes. Illi vero quia diuitias colere censebitur (quod ꝙ pro-

cul sit a sapientũ officio) preterit neminẽ. Sola autẽ sciẽtia ꝛ virtus cognitũ habent honorẽ ꝛ verũ decus/nihil profecto ad cumulũ veri hõris ex diuitijs accedit/accipis hec.
Len. Accipio doctissime preceptor/pro summa vestra ĩ parentes meos beniuolẽtia vos rogo parcite mihi/que deinceps vos velle intellexero omnia studiose diligẽterqȝ faciã. Cras in primo diluculo huc me recipiam.. Mag. Cras dicis/dic mihi cras istud quando venit. Cras hoc perspicacẽ etiã mineruã adolescẽtes sepenumero indoctos fecit senes/ qui si dixissent hodie/venerabilem ꝛ iucundam ducerent senectam. Crastinũ tibi promittere nolito/ cum nihil certi habeas an ad vesperum vsqȝ sis victurus. Si quid hodie didiceris cras te oblectabit sane plurimum illa meminisse. Len. Colẽdissime preceptor monitis vestris obsequar lubens/hoc saltem ignoscite. Magister. Tametsi id non sis meritus ignoscam tamen/sed hijs legibus vt in diluculo pollicearis scolas petas/nullumqȝ prorsus tempus ocio ꝛ ignauia deducas. Lent. Faciã/venerabilitati quoqȝ vestre gratias habeo immortales. Ma. Abi ergo nunc impune: sed ne mihi posthac arguendus venias te hortor caueto.

¶ Cirillus. Pamphilus.

¶ Quo ꝓperas Pamphile. Pam. Ad forum pergã. Cirill. Quid in foro acturus es. Pã. Socer meus hesterno vesperi duos mihi dono dedit obulos/vnũ pro pane albo/alterum pro butyro vt darem. Ciril. Tecum vt ambulem sine Pam. sino/sed nullus tibi obulus est. Ci. Sunt mihi tres hos si tibi lubebit/tuis adiungã ꝛ nobis aliquid cibi pariter ememus. Pam. Bene ẽ vt voles/placet mihi optime. Ciril. Quid vero emendum esse censes/ nuces auellanas/ an gallicas vel botros potius/heri duos comedi/mirum dictu est ꝙ dulces gustu fuerant. Pam. Vnde illos accepisti. Cirill. Emi. Pam. Quanti. Cir. Quattuor obulis. Pã. Vereor eos nondum esse maturos. Ciril⁹. Maturi sunt ꝛ

suaues intm̄ vt suauiores esse nequeant/ mel mihi lingere videbar. Pamp. Fallis me. Ci. Non fallo/non soleo hercle garrire nugas. Pam. Unde adducti sint tam cito non sa-tis mirari queo. Ciril. Nihil tibi certi memorare valeo/sed arbitror de nouo foro vbi plurimi sunt horti vitibus cōsiti/vendidit illos vna anus sedens in curru corbib⁹ pleno Pam. Nil hesito quin om̄s iā vendiderit/mauelim albū panē cū butyro pinguē/ nā adhuc mihi cordi est ꝙ magi-ster om̄s inquit arboꝝ fructus hoc anno insanos esse. Cir. Fac vt lubet/sed nusꝙ̄ reperies similā calidā. Pam. Ten-temus inter pistores si quis modo pinsit/ ⁊ in fornaci po-suerit/illas dū adhuc fumant emem⁹. Ci. Sed butyro nobis etiā op⁹ erit. Pā. Butyri nō memineris velim/ sat bu-tyri nobis erit/dū albus nos panis non defecerit. Ci. Die saturni ientacula pinsere semper consueuerūt pistores/ naribus certe sentisco pisti panis vaporē. Pāp. Et ipse odoro optume/non longe fumū esse reor. Cir. Hic ꝓpe est ibo in-tro sequere me propere/pinsit profecto/viden. Pāp. Video Ci. Abi cito ⁊ butyꝝ pro tribus obulis emito/ipse hic manebo dū reuertaris. Pā. Multū butyri affero cirille. Ciril⁹ Quāti emisti. Pā. vnā anū fefelli. Ci. Quomō. Pāp. Huic (qr caligarūt oculi)tres pro quattuor dedi/⁊ ꝯtinuo aufugi/tanꝙ̄ celeriter inde cucurri ꝙ suspiria vix duco/in cursu pene concidi/sine respirem paululum queso. Ci. Requiesce ꝙ̄ diu lubet/ probe fecisti mi pamphile si quid super-erit id ad crastinum seruabimus. Pamphi. Crastini ne recorderis/esurio supra modum. Uacuus mihi venter vehementer crepitat/vno non ero contentus pane/ vides placētam in leuo fornacis latere. Cirillus. Video. Pamphilus. Hanc quanti pistor estimat roga. Cirillus. Dudum rogaui/aiebat se pro ternario nō daturū esse. Pā. Carā ꝓ ternario reris. Ci. Carā certe qr ea caremus. Pāph. Est mihi adhuc ternarius vnus in crumena/cape hūc ⁊ placentā eme ꝯcupidus enī sum comedēdi illi⁹. Ci. Faciā lubens. Pam.

Volo hanc butyro large vt inungas. Ci. Tecū vis edam: Pam. Volo/sed hic ī pristina faciamus libamen/ reliq̄as ad scolas feremus/optimi saporis est placenta. Ci. Ipse iā satur sum. Pam. Quid satur. eho vix famem prouocaui. hasce similas eque edā ac placētā. Ci. Tā auid⁹ cibi es/vo ra in maximū tuū malū. Pam. Maledicis mihi/nunq̄d ipse ternariū dedi: Ci. Nō maledico sed succenseo ꝙ siti sic cus sum. Pam. Prestolare paulum donec has deglutiero mecum ibis/potus non deerit nobis. Ci. Quorsum ituri sumus. Pamphi. Ad scolas. Ciril. nihil ibidē quod bibat offendemus. Pamp. Ipse etiam bibere mauelim q̄ȝ edere. Ciril. Veni tu vna mecum ad patris mei edem/tenuē he ri coqua emit potum hunc potato. Pam. Sero nimis ad scolas timeo reuertemur. Ciril. Mature satis/perge istac/ perge in me nulla mora est.

¶ Paulinus. Pamphilus. Lentulus. Custos. Baccalarius.

¶ Vbi nūc ille scolaris est qui cibum mihi attulit: Pam. Quid tibi illo opus est: Bacca. Istam carnis porcine por tiunculā sibi dabo/ ne frustra sese mihi seruiuisse conque ratur. Paul. Mictum arbitror iuit vel cacatū/nā mihi de ponte eunti obuiam venit. Pam. Qui cum: Pau. Nō no ui hercle alterū iuuenem/is rubeo palliolo tectus/ dextra sportulam plenā/leua vero amphorā Stregoniensis cere uisie ferebat. Pam. Ad hortos certe ꝛ pomaria iuit/vtinaȝ comes suus essem. Pau. Quid voluptatis tibi iam in hor to foret non sane perspicio/cum nullibi terrarū fructus iā maturescant. Pam. Rogas/nū audisti noctu ventoꝝ tem pestatē per quos decussa sub arboribus mlta iacere poma nostra dicit ancilla/vtinā secum in canistra legerē. Paul. Hinc nullo iam pacto effugere poteris. Pam. Scin quid mihi modo in mentē venit: Paul. Tū dixeris sciā. Pam. Nunc q̄ȝ maxime opus est dolis / fingam me iturum ad

opus nature/vel ad patrem abiturũ/ si tibi animo insede
rit mecum abire/a baccalario ⁊ tibi ⁊ mihi fauorem acci-
piam. Paulin. Probe suades mi pauline/sed eccum custo
dem. Custos. Paulie magister iubet ad eum venias q̃pri-
mum. Pauli. Siccine ais custos. Cust. Censes me commẽ-
tum esse hoc. Pauli. Succenset ne. Custos. Non exploratũ
habeo/sed per gradum dum descenderet/ accerse ad me in
quit paulinum. Pau. Ausculta mihi. Pam. Quid me vis
Pau. Cape interea carnem hanc ⁊ scolari si aduenerit dato
cito/acciuit me magister ad eum/ propere vt eam oportet.
Pam. Capiam quidem: sed hac lege/dũ cito reuersus non
fueris ipse vt edere queam. Pauli. Assentior/sed ⁊ librũ mi
hi seruato. Pamp. Ubi nam locorum is est. Paul. Nũ hic
vides. Pam. Nusq̃ hercle conspicor. Paul. Me miserum/
amisi librum/surge/sine me perspicere an sub te iaceat/ si
forte de scamno decidisset. Paul. Surgam lubens saltẽ ne
furti me arguas aliquid ne librorum hic vides. Quis me
homo est infelix magis. Pamph. Bono sis animo/inue
nies illum/sed domi fortasse reliquisti. Pauli. Arbitraris
me taꝫ labili esse memoria / vt quid pauloante fecerim ab
animo meo iam effluxerit/ mecũ profecto ipsum tuli/me
mini sane. Pauli. Alio forsitã posuisti. Pau. Huc recordor
inter comedendum posui. Pamp. Ecquis te penes sederit
meministi. Paul. Petrus lanificis. Pam. Is forsitan ioco
tibi illum sustulit/vbi cõuenires eum vultu statim id pre
se feret abi compella eum/paucis accipies an librum tuuꝫ
sustulerit. Pau. Sane suades tentabo. Heus petre num li
brum meum habes. Petr. Me rogas/sum ne ego codicis
tui custos. Paul. per immortalem te oro deum redde mihi
eundem. Pe. Quid me rogitas fatue/nihil ego tui egeo li-
bri/sat libroꝝ mihi est. Paul. Ne demoreris me te etiã atqꝫ
etiam rogo/nam cito hinc abeam oportet. Pet. Eas ĩ ma
lum cruciatum pessime. Pau. Adhuc me vituperas. Pet.
Abscede te hortor. Paul. proculdubio sentis quippiam de

amisso libro. Petro. Abi hinc te iterum moneo/ nisi abscesseris vapulabis profecto. Pauli. proterue quidem respondes/ sed hoc vtiqz dicere ausim ꝙ qui hodie me penes sederit preter te scio neminem. Petro. Furti me accusas audio/ abires velim. Pauli. Nisi mihi librū reddideris nusqꝫ ibo Pe. Desine molestus esse/ si non feceris/ mendax tuum os libro meo tibi diminuam/ vt cum dentibus linguam expuas/ naz vbi tuus sit liber neqz scio neqz noui/ neqz hūc hodie meis vidi oculis. Pau. Nihil certi ex eo accipere possum pamphile. O me infortunatum/ excruciabit me misere pater hoc dum acceperit. Pamphi. Baccalario hoc cōquerere. Paul. Erudite baccalarie queso vt memineritis si forte quis librum meum quem nunc amisi offenderit.

Baccala. Huc animum aduertite omnes ⁊ facite indiciū/ si quis viderit paulini librum/ si quis eū abstulerit/ quisue sustulerit. Lentu. Ipse vidi hodie pauperem quendam ferre librum/ sed an suus fuerit plane non perspicio. Bac. Nomen illius ⁊ vnde sit nostin. Len. Non equidem nosco. Baccala. Ipsum dum conspicareris nostin. Lentu. Arbitror/ lacera nimis tunica ⁊ ea quidem rubea/ pullo quoqz mantello erat vestitus. Bacc. An in horum sit numero vide. Lent. Non video ipsum/ foras egressus est librum forte venditurus/ ad forum se proripuit. Baccala. propera ergo tu Lentule/ cape tibi hos duos comites si illum videris tuis istis indicato socijs clanculum/ vos autem illum deprehensum (si non sua sponte sequitꝛ) ducite. Ite ⁊ ipsum in foro per tonstrinas per lanienas ⁊ circum sed a longe sequimini Lentulum/ nedū ille trium litterarū homo vos simul ac celerare conspiceret aliquid fraudis vos tendere sibi persuaderet. Custos. Jam magistri oblitus es pauline. Pau. Nūc equidem eo. Pamp. Oportune aduenisti petronelle/ iamdudum te expecto. Petro. At quid me vis. Pāp. Carnem hāc assam mihi credidit paulinus/ vt tibi redeūti dem. Petro. probe egit/ esurio maxime/ stomachus mi-

hi dudum crepuit/sed ipse vbi nam est. Pamp. Ad magistrum iuit/aderit statim. Petr. Vtinam rediret cito. Pāp. Eccum. Pau. Serus ad nos redis petroni/nihil noui tecum fers/non loqueris mihi. Petroni. Comedisti pauline Pau. Ad satietatem vsq3. Petro. Sine ꝛ me meam pauxillum eximere famem istac carnis bubule portiuncula/ nā cursitando vbi locorū fuerim et quid egerim memorabo. Paul. Ede cito. Petro. Censes me caninam habere rabiem vt hanc simul totam deglutiam. Paul. Ne velis irasci ede q̄ diu lubet/ sat temporis tibi concedam interea pamphilum conueniam. Petro. Nec redierunt qui illius querendi nequam hominis causa missi sunt ad forum. Paul. Eos iam redire autumas cum vix eo peruenerint. Petr. Quartale vnius hore fere iam preteriisse reor. Pamp. Quid tum priusq̄ in aliorum cetu hominum queritur media ladix hora. Pau. Satur iam es petroni. Petr. Satur ne sim rogas: ex tam paruulo carnis frusto/multo iā auidior cibi sum q̄ antea. Pauli. Missa fac hec saturabere breui dū vbi fueris mihi dixeris. Petronius. Vtinam eueniret vt polliceris Paulinus. Nil prorsus diffide: cape manum meam hanc dexteram bona fide promitto id tibi futurum. Petroni⁹. In parentis tui pomario fui. Pauli. Qui cū cedo amabo Petronius. Cum adolescentulo quem creberrime domū genitoris intrare ꝛ egredi conspicor/nomen non memini. Pau. Certe ipsus est de quo cogitabam/sed vbi illum reliquisti. Petronius. In horto. Paulinus. Intellexistin eum ibi diu permansurum. Petro. Ad solis vsq3 occasum. Nā ancillam aiebat se iam nunc corbes esse portaturam ꝑ colligendis pomis ꝛ aliis arborum fetibus. Paul. Tantum ne damni huius noctis ventosa fecit tempestas. Petroni⁹. Incredibile est dictu. Pau. perge rursus illuc mecū amantissime petroni/duos tibi dabo obulos. Petro. Nō ausim Pau. Quid ni. Petro. Timeo mihi ne a baccalario corrigar. Pau. Pone timorem ꝛ morem mihi geras in hac dū

tavat re. si posthac etiã quidpiã abs me optaueris me tibi
presto esse semp futurũ profiteor. Petro. Tibi optemperarẽ
q̄ lubẽter ꝫ baccalarius mihi cordi est. Pau. Exclude me-
tũ/ nã quo pacto baccalariũ ludificabim⁹ tibi dicã. Petro.
quid vis vt sibi loquar. Pau. De genitoris mei sede te nũc
pedẽ ferre meq3 exiuisse ad se sibi dicito. Pet. Sentiet dolũ
formido. Paul. Experiere q̄ nõ dubitabit aliquã hic delite-
scere fraudẽ/ sumito saltẽ audaciã. Petr. Metuo mihi her-
cle/ nã me alias fallaciarũ plenũ dicit ⁊ doli. Pauli. Quid
adeo expauescis more femine/ ipse fauorẽ accipiã tu saltez
fateare id voluisse patrem. Pet. Quid ego metuã rogitas?
sed fac age fatebor. Pau. Perdocte baccalarie date mihi ve-
niam queso/ ad patrem vt eã. Bacc. Quid rei cũ patre mo-
do habes/ mane hic. Paulin. Sinite me abire vos obsecro
Bac. Patri tuo non opus est seruitute tua/ sat habet fami
lie scio. Pau. An seruitutis mee indigeat nescio ꝫ me hercle
per Petroniũ accersiuit ad sese vt venirem euestigio. Bacc.
Garris inepte. Pauli. Non edepol mentior. Petronium ro
gate/ is reddet vos certiorem. Bacca. Quando ⁊ vbi Pau-
lini parentem vidisti. Petro. Modo in templi porticu mi-
hi obuius venit. Baccalarius. Compellauit ne te? Petro-
nius. Compellauit. Baccala. Nunccine aiebat cupere sese.
Petro. Nunc gnatum suum. Baccalar. Ficta profers for-
tasse/ nam quid hominis sis iampridem compertũ est mi
hi. Petro. Sic est vt dixi. Baccal. Petroni petroni/ tibi bo
na fide ꝑmitto si mendacia mihi protulerꝭ te virgis adeo
cedam/ vt dum vixeris mei memineris/ sapis hec? Petro.
Sapio optume. Bacca. Ad patrem vt eas pauline tibi fa
ueo/ sed ne me vna cum petronio defraudaueris caueto/
sed codicis tui iam prorsus es oblitus/ quem si Lentulus
attulerit/ cui vis vt detur. Paulin. ~~Ex quo~~ cui potius illũ
commendem preter vos scio neminem/ mihi donec redie-
ro seruatote obsecro/ aut iubeatis vt quispiam scolarium
mihi interea loci detineat. Paul. Quod volui vt volo im-

petraui. Petron. Nemini dixeris te hortor/ et sequere me/ simul circumspice / ne quis scolarium qui nos in hortū ire speculetur adsit. Baccala. Ecquis eminus cursitat custos? Custos. Lentulus met tertius venit. Bacca. Certe ipsus est sed heus quartus vbi nam est quem aiunt librum sustulisse/ quid noui tecum affers Lentule. Lentu. Nusq̄ offendimus iuuenem illū. Bacca. Male satis. Lentu. Ter sursum atq3 deorsum in foro cursitauimus exploraturi eum sed neq3 mihi neq3 hisce meis sodalibus visus est vsq̄/ nil tamen ambigo quin in populari illa magnitudie delitue rit. Baccala. Densum ne vulgus in clamoso foro it. Lent. Tam densum q̄ creditu sit difficile/ quanta illic sit plebee contionis frequentia. Baccalarius. Caueat ille nequā vos omnes hortor nemini dixeritis/ me pro illo rogasse/ et cuz modo inueniri non potuit/ age Lentule cum ad scholas ille gressum fecerit/ continuo mihi vt narres volo Sinautem quispiam vestrum illum de mea inquisitione certiorē fecerit/ et id mihi dictum fuerit is sciat se impune non esse euasurum. Lentu. Faciam vt iubetis.

¶ Cantor. Custos. Magister Nopsus. Eurialus. Amintas.

¶ Non possum non vehementer admirari q̄ tā duro estis ingenio super addiscendis carminibus/ sed inaduertētiaz potius incusem oportet q̄ ruditatem/ cum presertim hijs multo difficiliora sepenumero q̄ studiosissime didiceritis Et hoc qd modo fere sexagesies vobiscum cecini carmē de simplici est contextu/ nec quidpiam habet amfractim/ ex puris enim constat concordātijs/ pleriq3 vestrū sunt capaces/ et si qui obtusiori sunt intelligentia/ grossiciem tamen multa opera mollescit/ vt ferri obtusitas saxo acuitur: sed ne labor meus sit inanis/ neue (qd inprimis pertimescendū est) in tēplo cātaturi scandalo et dedecori mihi sitis/ ve-

luti crebertime consuestis facere/constitui examinãdo ve-
stram probare diligentiam. Sed vt iussis magistri obtem
perem abi cito custos/ magistrum huic examini vt inter-
sit meo nomine rogita. Cust. En fores iam aperit/ingredi
tur. Can. Abunde est. Magis. Spopondi me pridie audi-
turum q̄ꝫtum opere detis carminibus/antiphonis/rñso-
rijs in templo nostro pro dei cultu decantandis. Cum pre
sertim iam totiens hoc vnum cecinistis carmẽ/ vt mihi re
petitione sua molestius sit nihil. Quare agite cantor/q̄ꝫtū
quisqꝫ sapiat experiamur/cantet Mopsus tenorem. Eu-
rialus discantū moduletur. Amintas bassum tonet/ vos
alij tacete/sed arractis auribus animaduertite. Can. Inci-
pe Mopse. Euriale vnū seruato suspiriū/ tu vero Amin-
ta longam teneto pausam/audistis q̄ꝫ canoram habet vo
cem Mopsus/in pastorum fuit fortasse scolis/a bobꝰ her
cle (dum inter alia boant armenta) hunc didicit cantum.
Nā per immortalem deū mugitū potius q̄ꝫ humani gut
turis sonum audire mihi videor. Nescio q̄d Amintas in-
tra faucem immurmuret/ego te penitus nihil ꝑcipio/suc
cinis nimium/altiori voce cantes oportet. Incipe rursus/
⁊ pause nō obliuiscere Aminta q̄d adeo raucis/crudū reor
comedisti allec/⁊ salsum nimis. Amin. Nō/sed ea vox mi
hi semper est/fuitqꝫ multos annos/ nec spero me vnq̄ꝫ se-
reniore voce esse cantaturū. Can. Mutastin. Amin. Iā pri-
dem. Cā. Quot annos natus es. Amin. Viginti. Cā. Eho
multum habes etatis/ existimabā te vix tredecimū agere
annū/irritus iam est omnis conatus serenande vocis/po
steaq̄ꝫ raucedo intra fauces tenaciter adherens obduruit/
sero nimis expectasti/ ingens enim clamor mutationis tē
pore vocem serenat. Amin. Nil ꝓrsus clamor ille iuuit me
Cant. Cum itaqꝫ rauca tibi sit vox satius tibi erit posthac
os cohibere q̄ꝫ aliquid inconcine depromere. Canta tu bas
sum Daue/⁊ memieris pause te hortor. Dauus. Memi-
nero. Cantor. Abscede Mopse cum tuo boatu accede tu

Alexander secundo 2 tregesimo anno aetatis mortuus est / Ille de ... anno ...

Coridon videris enim mihi canorã vocem habere/ et cum Eurialo incipe. Cantor. Ho ha he/ caprigena certe Coridõ est/ aut cum capris alitus/ hunc ab eis didicit sonum/ tace tace obsecro te/ quod si in caprorum grege te cantãtem offenderem nescio quo pacto ab eis discernerem/ ades huc Dameta et tenorem cantato. Dame. Nondum plene scio. Cantor. Ohe nescis omnium durissime/ cum tamen per hosce dies semper modulatus sim / tres vna tecum afferto virgas custos. Custos. Adsunt. Cãtor. Aride nimis sunt vno franguntur ictu/ cape tibi obulum et emito mihi succi plenas que tenaces sunt / efficiam vt posthac plus opere faciant. Dameta. Nunc primum hoc audio carmen. Cãtor. Quid loqueris mendax. Num a die lune in hunc veneris vsque diem quotidie cecini. Dameta. Non inficior sed ipse non intereram. Cantor. Eo peius est. Dameta. Scitu et fauore magistri in patria fui tellure. Cantor. Que res tam ardua natale solum vt viseres impulit te. Dameta. Socer meus binas ad me dedit litteras/ cum quibus mihi proscripsit matrẽ febre quartana implicitã et suprema cõfectã macie ex hac vita esse migraturam. Et si quid suarum rerum integrum mihi seruari velim / quod primum vt venirem monuit. Cantor. Nuge sunt. Dameta. Non hercle. Cantor. Fallis fortasse me plenus nequiciarum es/ ascende Petroni ad magistri habitaculum / meque certiorem vt faciat roga / an Damete ad patrium larem abitio cum suo consensu facta sit. Fac age Melibee interea loci quid ipse scias intelligam. Melibeus. Ignarus sum carminis huius. Cantor. Male satis/ canta paululum. Melibeus. Non scio hercle. Can. Quãobrem nihil prorsus opere das cõcentibus. Custodes adsitis/ arripite hũc et tãtisper eũ pedibus tenete dũ eũ bene correxero. Melib. Ignoscite mihi pro hac dũtaxat vice posthac ero diligentior. Cã. Nõ ignoscam paruipẽdis hortamina mea. Me. Parcius me corri-

gite p clementissimū vos rogo deū. Cāt. Quo minꝰ scis eo plus corrigēdus venis/ sinite eū iā custodes. Petro. Magistrū nusq̄ offendi/ postes clausi sunt/ ter pulsaui ⁊ quidē cū tumultu/ nemo tn̄ mihi aperuit/ catulū solū audiui latrantē. Cā. In ecclesia ipsum fortasse offendes orātē/ sꝫ mane hic ipse eū appellabo/ ⁊ cum ad chorū vobis iam eūdū sit/ examen aliorum ad crastinum prorogare volo

¶ Paulinus. Entellus.

¶ Quo agis te cū cantaro entelle. En. Quid rogas. Pau. Edissere mihi quorsum ibis te plurimū oro. En. Nū ipse rogo quo tu gressum dirigis/ nil tibi cure sit mea abitio/ tu tuam rem cura/ sine me meam curare. Pau. pderit mihi fortasse id scire. En. Ad rubetū eo. Paul. Quid istic tibi negocij est mi entelle. Ent. Genitrix mea heri vestes lauit/ has modo ad solem in horto siccat cum sorore Pamphinella ⁊ ancilla Nisa. His (quia proculdubio ob estū sitiūt) potum vt afferam iussit pater. Paul. Est ne vobis hortus Ent. Est. Pauli. Vbi nam/ cedo charissime entelle. Entel. Scin qua in quernam itur siluam. Pauli. Scio optume. En. A leua in primo nemoris ingressu est spinis aspsa sepes/ quam iuxta antiqua stat salix. Pau. Illa ne que hostiolo imminet. En. Istec. Paul. Multas in eo habetis cōsitas arbores. Entell. Innumeras/ nam spaciosus est valde ⁊ viridi gramine amenissimus ⁊ propter arborū densitatem totus fere opacus/ hic buxus viret: hic floret iunipe rus/ vernat hic pirus/ pullulat alibi pomus/ vitis hic lachrimat ⁊ gemmas trudit/ longum est dictu/ dies me priꝰ deficeret/ si tibi quot hic herbarum ⁊ fructicum virent species enarrarem. Pauli. Delectat me plurimum istec descriptio. En. Ausculta/ adhuc vnum dicā quod tibi plus voluptatis cōferet/ ī viridarij medio fōticulꝰ q̄dā liq̄dissimis ex arena scatet vndis/ dumo tegitur ⁊ viuo saxo circūdatur/ p totū hortū hinc riuulus decurrit. Pau. Iucūda me-

moras incredibili me afficis voluptate / sine me tecū ire te
ꝑ iouem oro. En. Non ausim. Pau. Quid tum: En. Ma
ter vetuit ne quemq̄ alienū introduxerim. Paulin. Nihil
mali ex me tibi futurū time. Ent. Loqueris vt sapis / ma
trem meā ipse noui optume. Paul. Faueo mihi vna tecū
vt ambulem. Entel. Tace / succensebit mater. Pau. Nō her
cle / grata magis erit ex meo aduentu. Ent. Egreferet scio
dū te introduxero. Pau. Si eam iratam fore accepero / ab-
scedā illico. En. Faciam qđ petis si mihi quippiā dederis
Pau. Quid me tibi vis dare. En. Obulos tuos. Pau. Nō
sunt mihi modo / cras tibi bona fide promitto me datuꝝ:
aut si nulla fides mihi tecū est / accipe libellū hūc in pign⁹
Entel. Q̄ti eū estimas: Pau. Duoꝝ grossoꝝ. Ent. Vix va-
let assem. Pau. Dudū mihi pamphilus plus pecunie pro
eo dedisset / daret ⁊ modo / sed mihi nō fuit vnq̄ venalis.
Entel. Quid adeo mihi te suꝑ illo iactitas miror / an reris
me illius nescire valorē. Paul. Arbitror edepol / ꝭ intus q̄d
contineat nondū nouisti. En. Latina. Pau. Quid latina:
erras. En. Nihil scio magni ī tā paruo ꝯscriptū esse potest.
Pauli. Recte memoras / propterea ꝙ ignoras parui existi
mas. Ent. Aperi ergo vt quid obseruet videam. Pau. Ape
riam confestim / sed ante quid in se contineat dicā / ne opi-
neris me cōmentū esse dolū / habet libellus is mihi charis-
simus primū ⁊ quartuz tractatus Petri hispani textuali-
ter pulchre scriptos / calamo quidem subtili valde / et atra-
mento nigerrimo / sequitur deinde moralis ille Chato / ad
ditus est in fine tractatus ille quē magister de nominibus
⁊ verbis hyeme que precessit ex Prisciano collegerit / sed vt
me vere dixisse cōprobes / tibi eū conspiciendū do. En. pro
be locutus es / non credidissem tā multa hic cōtineri. Pau.
Vis modo vt tecum ambulem. En. Sed eum pro pigno
re seruabo. Paul. seruato tibi / ea vero lege vt dū tibi duos
obulos dedero eundem vt mihi reddas. Eu. Equum est.
Pau. Eamus, En. Ibo pre / tu me sequere procul / ne ma-

D

ter intelligat me induxisse te/ vex potius crederet te preter eunte casu intrasse: et interrogatus a genitrice mea unde ve neris/ dic te vestes lotrici attulisse in rubetũ/ vidisse quoqȝ ut in hortum iuerim. Paul. Recte suades. Ent. Ecquis in hũc nostrũ venit hortũ mater/ nũ paulinus est: certe ipse ē. Pau. Saluete. En. Eho pauline et tu sis felix: unde inopi nus pergis. Pau. Ex rubeto. En. Quid illic egisti: Paul. Linteamina/ togas/ capitergia/ camisias/ mantilia. lotri ci nostre lauanda portaui/ inde cũ redirem te eminus itra re cõspicatus e uestigio secut⁹ sum/ saltē non displiceret ma tri tue: sed audit fortasse que loquimur. Mater. Ne cura fi li mi nil me hic tuus molestat ingressus/ lude cum filiolo meo q̃diu lubet. Pauli. Dei q̃ vernat is vester hortus/ est multo spaciosior nostro. En. Ubi vester situatur. Paulin. Scin diui Nicolai sacellũ: Ent. Optume. Pauli. A leua ci miterij itur in vicũ vnũ/ ad cuius cũ perueneris terminũ: stat a dextra paruula domus pastorali similis tuguriolo hac iter est ĩ hortũ nostrũ qui vsqȝ ad antique odere aquas protenditur/ leto etiã amenissimus gramine cerasis et po mis fertilissimus. En. Nõ memini me vnq̃ ibidem fuis se. Pau. Breui te eo ducã. En. Sũt ne in eo cõplantate tot arbuscule: Pauli. Nõ nã rustic⁹ ille cui colendũ dedit nihil penitus in eo opere fecit: genitor etiã alijs prepeditus eum paruipẽdit. Jãdudũ illũ vendidisset/ sed delectationis gra tia retiet/ preter alios quos gignit fructus plurima fert ce rasa. En. Quid cerasa mẽoras/ seq̃re me quot et quales hic hortus noster fetus et q̃ multa olerũ herbarũqȝ genera pa riat tibi indicabo/ hic excreuit lactuca/ ibi cepa/ porrũ/ al liũ/ petroselinũ/ pisum hic cũ lente exurgit (et quod raruȝ Uratislauie repies) hic risuȝ nascit: has cucurbitas ipse po sui/ mirũ dictu et q̃ magno intumescãt vẽtre/ dũ satis eis humoris ministrat/ hoc spinetũ coronã gerit ĩ gallice nu cis magnitudie/ hec rutã/ maioranã/ lauẽdulã germana sibi ꝑ sertis educat. Pau. Sȝ qui nã arbor istec/ nunq̃ me

mini me vidisse similē eius. Ent. Amigdolas hꝫ optimas
proxīa huic (qd̉ minīe crederes) sicꝰ fert magnas/illa vero
cū hirsutis ramis castaneas. Pau. He ho ho. Entel. qd cla
mas: Pau. Ranā sub pede sensi. En. Times fatue. Paul.
En salit. En. Cōprehende eam manu. Paul. Horreo certe.
En. Cur: Pau. Horreo ranas/ sed vnde huc venerit miror
En. Ex lacu quē fonticulus ille facit (cuius ante memine
rā) venit/ vbi multe habitāt/ nō audis surde ꝗ̄to clamore
coaxant: Pau. Eamus ad fonticulū. Entel. Istac nō recte
ibimus. Pau. Ad riuuli fluorē gressum dirigo. Entel. Er
ras obliquo it cursu/ ad leuā ambulemus necesse est: nam
ad dexterā palus est limosa vluis ⁊ iunco/ grata (vt dixi)
ranarū sedes/ tu saltem me sequere hac prope iam est fons
quem petimus. Pau. Entelle entelle prestoleris paululum
En. Quid. Pau. Ecce fraga hic conspicor. Entell. Garris.
Pau. Nō edepol/ siste tu huc ⁊ videbis. Ent. Nunꝗ̄ antea
hic ea crescere vidi/ sed necdū matura sunt. Pauli. Supra
modū dulcia sunt gustu/ cape duo hec ⁊ proba an verū ti
bi dixerim. En. Edamus ad satietatē vsqꝫ. Pauli. Nescio
quid hic repit/ fugiamus hinc fugiamꝰ/ vipera hic serpit.
En. Quid me adeo terres fugitiue/ totus intremui. Pau.
En sub sentibus caudā adhuc erigit. Entel. Discedamus
ne quippiā veneni serpens ille in nos euomat/ iā enim no
bis obtigit id quod baccalarius nobis hesterna lectiōe ex
Vergilio interpretatus est. Qui legitis flores et humi na-
scentia fraga. Frigidus o pueri fugite hic latet anguis in
herba. Sed fonti appropinquamus. Pauli. Vbi nam est.
Entel. Hic/ sed propter virgulta quibus circundatur vide
ri nequit. Viden modo. Paul. Optume/ hei ꝗ̄ vitreis ma
nat vndis: delectat me sane plurimū istiusmodi scaturigo
dulces proculdubio aque sunt ⁊ potabiles. En. Ipse scio/
qꝛ sepe inde bibi. Pauli. Aret mihi os ob sitim. Entel. Bi-
be audacter tam gelidus is (mihi crede) latex est vt potan
tiū dētes infrigidet/ experiri potes si vis/ merge saltē os in

fontis superficiē senties cōfestim aquarū et dulcē saporem ⁊ frigus.Pau.Caput meū ingurgitabis timeo.En.Non faciā/abibo procul.Paul.Sic est vt dixisti/nūq̄ bibi nec credo me olim tāte suauitatis aquam bibiturū:malo hūc potare fontē (Jouem testor) q̄ cereuisiā.En.Nullibi gentiū huius inuenies similē qui adeo frigefaciat (quicquid sibi immittit) ⁊ qui magis est liquidus. Pridie pater (qđ minime crederē si experientia nō approbassem) lagenā veteris vini plenā (quod a sole incaluerat) sibi vt reficeret imposuit/dūq₃ illa breuiusculo tempore in eo iacuisset/ mex fontis frigus intū cōtraxerat/ vt dū genitor bibere vellet abstinere etiā cogeret:⁊ nec vnq̄ se vinū recentius gustasse asserebat.Pau.Expertus tibi credo.En.Ipse etiam bibā verū adibo prius matrē vt ⁊ partē casei mihi det petā.Pauli.Et mihi partē etiam afferto.En.Quid interea acturus es.Pau. In hoc viridi quiescā gramine sub hac vmbrosa quercu.nulli me hic solis contingunt radij.Entel.Incide potius cannas aut succi plenas proscinde frondes salicis/ ⁊ illas tantisper tundito/donec mollis possit euelli cortex: cū rediero faciemus inde nobis fistulas.Paul.Accōmoda mihi cultellū.Entel.Ne mihi eū amittas timeo.Pau.Nō amittā.Entel.Heri socer meus illū mihi dono dedit/diligēter ergo mihi custodito te hortor.Pau.Curre ocius ⁊ affer panē cū caseo vt edamus/ fistulā cū adueneris paratā tibi reperies.Ent.Fistulam parastin:Pau.Nihil prorsus cibi mihi affers.Ent.Fistulam si dederis sat cibi abs me habebis.Pau.parū fidei mihi apud te esse reor:quando tibi falsa memoraui:Ent.Si me ludificabis pauline superos testor me posthac tibi non esse crediturū vnq̄/ cape tibi caseū.Pau.Et hac sonora te dono fistula.Ent.Si non canora magis me vis donare ⁊ hanc tibi seruato.Pau.qđ sibi desit edepol scio nihil.Entel.Nullū prorsus edit sonū Ausculta mihi rursus inflabo.Paul.Quo pacto emittere debet sonum fatue/ cum illius foramen ore tuo occlusisti.

Da mihi illam/quo cantabis modo te docebo/ sic eam te-neto/foramen vt pateat ⁊ aciem fistule labello tuo sic leuiter tangito/audi hoc. En. Sine experiar. Pau. Nũ tibi recte persuasi. Entel. Stridet vtiq₃ paululũ. Pau. Ne mirũ/ruptus est pauculũ cortex/sed hoc nihil sibi nociturũ spero dũ fortiter spirauerjs/attamen si hac non contentus es modo operire/meliorem tibi breui faciam. Ent. Jam fieri nequit. Pau. Quãobrem. Ent. Mater inquit se nũc abituram q₂ sibi cena coquenda est/vt cum pater rure redierit quod edat inueniat/me quoq₃ vt sine mora venirem monuit. Pau. Abeat parẽs tua quo velit/nos hic manebimꝰ: in tribus etiam horis vix estis cenaturi. En. Non ausim. Pau. Quin ni. En. Succensebit certe ⁊ ego vapulabo/me tuo etiam parentẽ/qui si de rure iã redierit/ me quoq₃ domi dũ non offenderet verberaret. Pau. Ne time/rogato eã vt tibi pro hac vice indulgeat ad quartale dũtaxat vnius hore. Entel. Nõ faciam/tempus est abeamus hinc. Paul. Vespere vix cantantur. Entel. Quid ais stolide/suspice celũ/en sol iam in occasum ruit. Pau. Non credo eũ in quattuor horis casurũ: maneamus hic vsq₃ ad vesperũ. Entel. En bubulcus iam pellit in stabula iuuencos. Audin matrẽ/nos ituros vocantẽ/mos gerendus est parentibus/tu hic mane/ipse eo. Pau. Ego tecũ nõ ingrediar/timeo mihi ne quis baccalarioꝝ in ponte isto obuiã veniens me tecũ exiuisse videat. En. Quorsum tũc iter facies. Pau. Vorsum ꝑ odere portã. En. Perge quo lubet ipse matrẽ sequar Pau. Quando aliter fieri nequit equidem te sequor.

Scolaris sic petat introitũ scolarũ.

¶ Venerabilis dñe magister doctrĩe capessende gratia me sub vestrã contuli presentiã. Quapropter mihi vt sub eruditione vestra esse queã fauete: vos non oro solum ꝫ etiam obsecro/polliceor me omnia que probum decent scolarem summo semper studio esse facturum.

semper studio esse facturum.
¶ Humanissime domine rector/ bonarum artium percu pidus huc concessi/ doctrina vestra doctior euasurus. Quã obrem me scolastico vestro cetui vt annumeretis maiorem in modum peto/ que me volueritis facere omnia studiose diligenterq3 exequi curabo.
¶ Colẽde vir discẽdi studio huc veni/ ea ꝓpter ꝑ clemẽtissimũ vos oro deũ: vt scolas vestras ꝯsensu vestro ingrederer Que vos vestrosq3 velle ĩtellexero faciã omnia ꝗ̃ lubenter.
¶ Obseruãde vir sub cõspectũ vestꝝ me recepi eruditionis gratia. Quare me in numerũ scolariũ vestroꝝ vt suscipiatis maximopere rogo/ iussa vestra capessam: me quoq3 artibus ipsis opere plurimum esse daturum promitto.
¶ Perdocte vir sciẽtie auidus huc veni aliquid etiã doctrine vestre accepturus/ quare si me in scolastici cetus ordinez acceperitis/ nihil mihi gratius accidere existimarez/ quod vt faciatis vos vehementer rogo/ spondeo me vobis et vestris collateralibus morem semper esse gesturum.

¶ Scholaris recessurus sit petat fauorem abeundi.

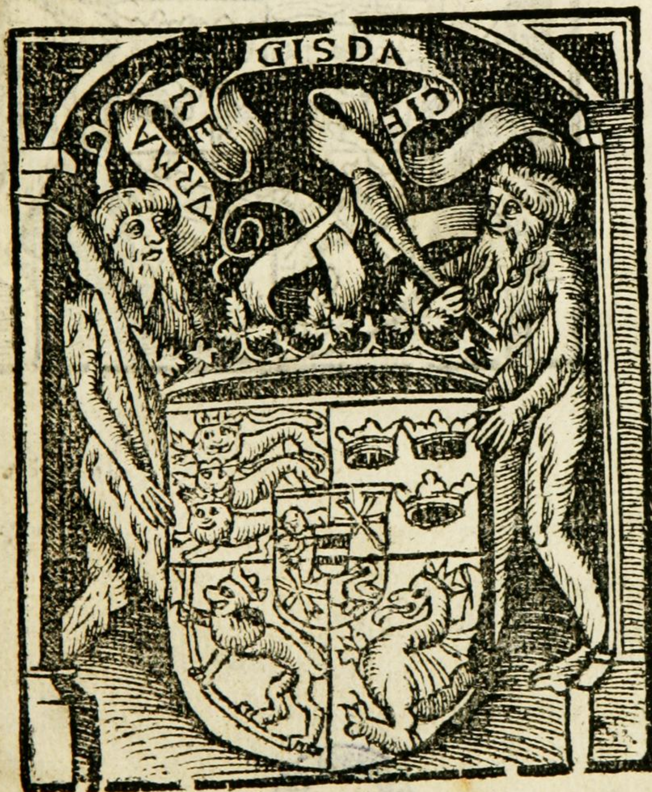
¶ Obseruande preceptor visum est parẽtibus/ ipse quoq3 apud me cõstitui/ vt hinc me alio cõferrẽ. Humanitatẽ igitur vestrã oro vt vestro cõsensu abire possem/ immortales vobis ⁊ ago ⁊ habeo gratias ꝓ beniuolẽtia erga me vestra quã licet nondũ aliquo meo exequaui merito/ me tamen vobis quoad vixero promitto esse obsecuturum.
¶ Placuit parentibus vt ad academiã Cracouiensem concederẽ/ cũ itaq3 pro eruditione vestra gratias nõ sim relaturus immortales/ tamen ago agamq3 dum viuam
¶ Genitor meus mihi perscripsit patrios penates vt reuisam/ mille igitur vobis sint gratie pro cura diligẽtiaq3 vestra mecum habita/ cui licet eque nullo etiã munere sim responsurus/ deum tamen spondeo me pro vestra bona va

litudine semper esse exoraturum.

¶ Quamuis id diligentie quod mecum habuistis / non meruerim / dignitas tamen vestra speret se a pientissimo sat mercedis esse accepturam/ cui vt vos diu incolumes ser uet indies supplicabo.

¶ Vne mihi a parētib⁹ allate sunt littere domū vt veniaz q̄primū/ q̄d cause sit ꝓspectū mihi non est/ vos ideo vehe mēter rogo vt vestro fauore hinc abeā/ ꝛ ꝑ vestra in me be niuolētia gratiā vobis habeo singularem/ me quoqꝫ ꝓpe tuo vobꝫ obseq̄o vbicūqꝫ terraꝝ fuero obstrictū eē ꝯfitebor

¶ Abiturus suꝫ hinc aliorsum/ quare magnopere vos ro go abitioni mee non desit vester consensus/ et lꝫ pro vestra mecum opera non sim vobis satisfacturus/ me tamē pro mitto nullum etiam diem/ quo pro salute vestra deū non exorem/ esse pretermissurum.

ARMA REGIS DACIE

